

Självständigt arbete på grundnivå

Independent degree project – first cycle

Socialt arbete

Social work

Skiljer sig ungdomars sociala kapital i norra och södra Botkyrka?

En studie om gymnasieungdomars sociala kapital i Botkyrka kommun

Johannes Andersson & Fredrik Sahlman

Mittuniversitetet

MID SWEDEN UNIVERSITY

Campus Härnösand Universitetsbacken 1, SE-871 88. Campus Sundsvall Holmgatan 10, SE-851 70 Sundsvall.

Campus Östersund Kunskapens väg 8, SE-831 25 Östersund.

Phone: +46 (0)771 97 50 00, Fax: +46 (0)771 97 50 01.

MITTUNIVERSITETET

Avdelningen för Socialt arbete

Examinator: Masoud Kamali, Masoud.Kamali@miun.se

Handledare: Majen Espvall, Majen.Espvall@miun.se

Författare: Johannes Andersson & Fredrik Sahlman

Utbildningsprogram: Socionomprogrammet, 210 hp

Huvudområde: Socialt arbete

Termin, år: HT, 2015

Abstract

Den här studien har undersökt gymnasieungdomars tillgång till socialt kapital i Botkyrka. Studien är kvantitativ och insamlingen av data har gjorts via en enkätundersökning i gymnasieskolor på geografiskt spridda områden i Botkyrka. Huvudfokus ligger på skillnaderna mellan ungdomarnas sociala kapital i södra respektive norra delen av Botkyrka samt en jämförelse mellan könen. Respondenternas upplevda tillgång till bindande och överbyggande sociala kapital inom och utanför Botkyrka har studerats. Resultatet av datainsamlingen visar att ungdomar från respektive område inte har märkbart olika tillgång till socialt kapital. Skillnaderna var ringa men det finns en antydning att ungdomarna från södra delen, mer specifikt de unga männen från den södra delen har ett något högre tillgång till socialt kapital jämfört med övriga grupper.

Nyckelord: Socialt kapital; Ungdomar; Marginaliserat område; Genusperspektiv; Botkyrka

Förord:

Vi vill först tacka handledare Majen Espvall som varit en stor hjälp och inspirationskälla med sin expertis och erfarenhet. Tack även till Ibou Andersson, verksam vid "Botkyrka projektet" som var med och möjliggjorde studien med kreativitet och idéer kring arbetet.

Fredriks Sahlman &
Johannes Andersson

5 Januari 2016
Östersund

Innehållsförteckning

1.0 Bakgrund	1
1.1 Problemformulering.....	2
2.0 Syfte	3
2.1 Frågeställningar	3
3.0 Botkyrka	3
4.0 Socialt kapital	4
4.1 Socialt kapital i marginaliserade områden.....	6
4.2 Ungdomar och socialt kapital.....	7
5.0 Tidigare forskning	7
6.0 Metod	10
6.1 Data insamling.....	11
6.2 Enkät.....	12
6.3 Analysmetod.....	13
7.0 Resultat	14
8.0 Diskussion	19
8.1 Intressanta resultat	21
8.2 Könsskillnader.....	22
8.3 Studiens svagheter	23
8.4 Studiens styrkor.....	24
8.5 Intressant för framtida forskning	25
9.0 Referenslista	26
10.0 Bilagor	30

*“Det är individuellt, det är materiellt
På välfärdens gravsten står det gör för dig själv”...
” Vad säger du till dem som har svårt att hoppas,
Till kuggara i hjulet som fått låskan hårdast”
(Jason “Timbuktu” Diakite 2013).*

1.0 Bakgrund

Svenska städer har länge internationellt ansetts ha en liten grad av boendesegregation (Andersson, Bråmås & Holmqvist 2010). De senare årtionden har dock situationen förändrats med ökad segregation och polarisering. Forskarna (Ibid) menar att samband finns mellan etnisk och socioekonomisk segregation. Detta orsakat av bland annat kontinuerligt ökad tillströmning av nya flyktingar som blir hänvisade till förhållandevis litet antal bostadsområden i ett lika begränsat antal storstadskommuner. Det är idag bevisat att det finns rasism och diskriminering mot invandrare i de flesta av samhällets institutioner vilket har bidragit till en rumslig separation mellan "majoritetssvenskar" och rasifierade grupper vilket gett segregerade områden en etnisk dimension (SOU 2006:73). Individer från socioekonomiskt starka geografiska områden består generellt av vita majoritetssvenskar och har ofta större tillgång till aktiviteter och samhällsservice i jämförelse till individer från mer socioekonomiskt svaga områden (Arnstberg, 2000). Personer med ekonomiska svårigheter blir hänvisade till en bostad i ett visst område och ofta tillsammans med människor i liknande situation. Giddens & Griffiths (2007) uppmärksammar att fastighetspriserna har eskalerat då höga kapitalinsatser krävs för att skaffa sig en bostadsrätt. Arbetslösa eller lågavlönade människor utesluts därmed från vissa stadsdelar, vilket bidrar till segregation (Ibid). Detta leder till att social tillhörighet förknippas med ett bostadsområde vilket kan leda till att det sociala nätverket begränsas och därmed utesluts från majoritetsbefolkningens sociala förbindelser (Arnstberg, 2000). Möjlighet till information om t.ex. arbetstillfällen eller politiska aktiviteter kan vara sämre på grund av ett begränsat socialt nätverk (Giddens & Griffiths 2007).

För att förstå betydelsen av de potentiella resurser en individ kan få genom sitt sociala nätverk kan begreppet "socialt kapital" användas (Putnam 2000). Ett bra socialt kapital ger individen användbara resurser via sitt nätverk som individen kan utnyttja (Bourdieu 1986).

Begreppet har i olika forskningssammanhang använts för att kartlägga och beskriva exempelvis ojämlikheter mellan grupper och individer i samhället. Bourdieu (1986) menar att socialt kapital handlar om hur individer kan garantera sig förmåner genom deltagande i sociala nätverk och genom kontakter med familj, vänner eller andra former av externa nätverk såsom partier, klaner eller organisationer (ibid). Många arbetstillfällen förekommer exempelvis via det sociala kapital en individ innehar (Putnam 2000). Tovatt (2013) synliggör den aspekten av socialt kapital då hon hävdar att ungefär 70 procent av jobbtillfällena i Sverige tillsätts på grund av rekommendationer genom kontakter.

Eriksson (2003) understryker att bostadsmiljön kan påverka en individs sociala kapital. En förklaring till marginalisering kan handla om att individer föds in i en speciell samhällsklass och tillskrivs därmed ett förutbestämt socialt kapital eller "startkapital" med olika förutsättningar för att utveckla sin samhällsdeltagelse. Teorier finns som säger att människor från marginaliserade områden har lägre socialt kapital med färre kontakter utanför den inre kretsen av nära sociala relationer (Gowan 2011). När det gäller marginaliserade ungdomar bildar de ofta starka sociala nätverk i sitt egna bostadsområde. Det ses som positivt på många sätt men kan också bidra till svårigheter att ta sig ur utanförskap eftersom det lokala nätverket kan stå i vägen för att skapa relationer med människor från andra grupper och från andra områden (Macdonald, Shildrick, Webster och Simpson 2005).

1.1 Problemformulering

Norra delen av Botkyrka kommun utanför Stockholm är ett medialt omtalat segregerat område och beskrivs som ett samhälle i "marginalen". Området skiljer sig från övriga Stockholm där inkomstnivåerna ligger lägre än medelnivån i Sverige samt att det är bland de mest invandrartäta områdena i landet enligt Hosseini-Kadjahi (2004). Få människor har för avsikt att bosätta sig där som en konsekvens av den negativa bilden och statusen av området. I södra Botkyrka ligger inkomstnivåerna högre i förhållande till norra Botkyrka. Den södra delen är dessutom dominerat av majoritetssvenskar och brukar talas om som ett område med högre socialt kapital (Hylltén-Cavallius & Hübinette 2014).

Det finns en hel del forskning kring urbana livsvillkor, etnicitet, diskriminering och svenskhet samt kritiska kulturarvsstudier i Botkyrka (Mångkulturellt Centrum 2015). Några av dessa studier har gjorts av Hübinette (2015) som bland annat visar på att det finns en generaliserad och ensidig bild av medborgarna i norra Botkyrka från befolkningen av södra Botkyrka. Rosales (2014) beskriver även rykten som formar den negativa bilden av området vilket i sin tur har en negativ inverkan för de boende i norra Botkyrka. Kommunen bland flera andra, har stått i fokus för olika satsningar som utgått från befintlig forskning för att bryta den pågående segregationen i Sveriges storstäder (Eriksson 2003). Storstadssatsningen är en av dem, men en vanligt förekommande kritik handlar om att man angriper symptomen men missar problemens kärna. Utvärderarna av storstadssatsningen menar vidare att problemens mittpunkt är de strukturella faktorerna som visat sig svåra att komma till rätta med (Edström & Pilsch 2005).

Termen Socialt kapital stöds av de positiva effekter som det kan innebära. Ett innehav av socialt kapital kan ge värdefulla resurser i form av materiellt eller socialt stöd, vilket gynnar individer eller hela samhällen (Bourdieu, 1986). Bristen på socialt kapital kan vara ett resultat av kombinationen mellan individuella och samhälleliga problem. En grundprincip är att bristen på socialt kapital ofta går hand i hand med högre nivå av social problematik (Middleton, Murie, & Groves, 2005). För att skapa ett demokratiskt samhälle är det viktigt att förhöja ungas delaktighet eftersom det senare kan innebära en ökad benägenhet för dessa att bli aktiva medborgare. Olika faktorer är ofta relaterade till varandra när det handlar om sociala problem och att närmare undersöka tillgången till olika former av socialt kapital, kan ge utökad kunskap om hur vägar in i och ut ur social problematik är konstruerade (Schuller, 2007). Att vi väljer att studera dessa aspekter i just Botkyrka kommun beror på att det hittills saknas forskning om socialt kapital i Botkyrka.

2.0 Syfte

Studiens syfte är att undersöka gymnasieungdomars tillgång till socialt kapital i norra respektive södra Botkyrka.

2.1 Frågeställningar

- Vilken tillgång har ungdomarna till bindande och överbyggande socialt kapital i respektive område?
- Finns det några skillnader i tillgång till socialt kapital mellan kvinnor och män?

3.0 Botkyrka

Botkyrka kommun ligger mellan Stockholm och Södertälje. Kommunen består av fem kommundelar – Alby, Fittja, Hallunda-Norsborg, Tullinge samt Tumba-Grödinge och har tillsammans 88 901 invånare. Cirka 56 procent av populationen har annan etnisk bakgrund än svensk (Botkyrka kommun, 2015). Betygsindexet för både förskolor, grundskolor och gymnasieskolor i Botkyrka kommun är lägre än det genomsnittliga resultaten i Sverige för kommuner med liknande population. Stödet för utsatta personer som finns att tillgå är även mindre jämfört med andra kommuner i landet liksom tillgången till kultur (Statistiska centralbyrån, 2015).

Enligt Hylltén-Cavallius & Hübinette (2014) existerar det en tydlig skillnad mellan norra Botkyrka, som domineras av minoriteter, och södra Botkyrka (Tumba, Tullinge och

Storvreten), som består mest av majoritetssvenskar. Många statliga och kommunala integrationsprojekt har riktat sig till Fittja i den norra delen men på senare tid har satsningar även gjorts i övriga centrala delarna av norra Botkyrka såsom Hallunda, Norsborg och Alby (Hosseini-Kaladjahi, 2002). Författaren (ibid) menar att integrationsprojekten i norra Botkyrka möts av brister och svårigheter då de alltför ofta karakteriseras av geografisk närsynthet eller generaliseringar. Rosales (2014) påvisar att det finns rykten om norra Botkyrka som handlar om ungdomar och kriminalitet vilket bidrar till en ensidig allmän bild av norra Botkyrka. Hübinette (2015) menar att det är över en fjärdedel av ungdomarna i norra Botkyrka som varken studerar, jobbar eller är i praktik, och vilka generellt ej heller erhåller bidrag eller betalar skatt. En avvikande stor del går även ut grundskolan utan behörighet till gymnasieskola (Hübinette, 2015).

I SOU (2005:41) synliggörs att det finns en oftast oavsiktlig strukturell diskriminering på grund av etnisk och religiös tillhörighet som uppkommit till följd av samhällets institutionella system, normer och organiseringsformer. Detta tyder på att Botkyrka har en stor utsatt grupp som den kommun med störst antal invånare med utländsk bakgrund (53,2 %) i landet år 2010. De flesta av individerna med utländsk bakgrund är dessutom bosatta i norra Botkyrka (Rosales 2014). Botkyrka i sin helhet var dessutom den tredje yngsta kommunen i landet 2010 vilket pekar på att det finns en stor andel ungdomar i området (Ibid).

4.0 Socialt kapital

Bourdieu (1986) menar att socialt kapital uppstår genom kontakter mellan släktingar, vänner, yrkeskårear eller andra former av etablerade nätverk såsom partier, klaner och organisationer. Varje enskild individ inom grupperna intar en position, knyter kontakter genom olika "investeringsstrategier" som medvetet eller omedvetet har till ändamål att etablera betydande sociala relationer. Genom dessa relationer skaffar sig individerna ett ekonomiskt och kulturellt socialt kapital som alla gruppens medlemmar kan dra fördel av på något sätt. Bourdieu (ibid) definierade socialt kapital som samhällsengagemang, tillit och ömsesidighet. De faktiska eller potentiella resurser som är kopplade till medlemskap i en grupp blir summan av individens sociala kapital.

Coleman (1988) betonar individens vitala handlingar för införskaffandet av det sociala kapitalet. Hans perspektiv känns igen i ekonomernas kapitalbegrepp med en betoning på betydelsen av socioekonomisk socialt kapital. Begreppet bör ses som individens riktade

åtgärder för tillgång till socialt kapital. I den här meningen bygger socialt kapital på öppna informationskanaler, skyldigheter, tillit, normer samt ömsesidigt utbyte för möjlighet till socialt kapital. Coleman (Ibid) ser inte socialt kapital som en egenskap hos individerna själva, utan något som existerar i relationerna mellan olika aktörer.

Putnam (2000) definierar två former av socialt kapital vilka han menar är de viktigaste distinktionerna inom begreppet, överbryggande (bridging) och sammanbindande (bonding). I den sammanbindande formen stärker den interna gruppen sin egen identitet och sammanhållning för att upprätthålla det redan befintliga sammanbindande kapitalet. Överbryggande socialt kapital handlar om svagare relationer utanför det inre sociala nätverket. Det överbryggande kapitalet med fler olika och ytligare kontakter anses vara värdefullt för att komma vidare i tillvaron genom exempelvis arbetsmöjligheter.

Det sammanbindande kapitalet, som handlar mer om nära relationer, anses snarare som en hjälp att klara sig i livet men ger nödvändigtvis inte individen broar till nya sociala plattformar som nya arbetsplatser eller kulturella kanaler. Positivt med den sammanbindande formen är exempelvis ökad tillgång till känslomässigt stöd, personlig problemlösning, eller ekonomiska resurser i form av informella lån eller bidrag (Ibid). Putnam (2000) ser även socialt kapital som en resurs för ekonomisk utveckling som har potential att mildra ojämlikhet, men Bourdieu (1986) definierar det också som en resurs för eliter att upprätthålla sitt privilegium.

Bourdieu (1986) beskriver olika former av socialt kapital. Ekonomiskt kapital handlar om materiella tillgångar. Kulturellt kapital handlar om tillgången till ett visst sätt att tänka, resonera och prata om saker. Symboliskt kapital beskriver vilket eller vilka av de andra kapitalen som anses betydelsefulla i ett samhälle. Dessa former som Bourdieu (Ibid) pratar om behöver i viss mån kunna samverka om socialt kapital ska kunna vara någon större ekonomisk resurs. Det finns människor som lever i fattigdom som har många sociala tillgångar men lågt i de andra kapitalen vilket gör det svårt att genom sitt sociala nätverk få ut några större resurser som kan generera välstånd eller status.

I den här studien kommer vi använda oss av begreppet socialt kapital i två olika dimensioner, sammanbindande och överbryggande socialt kapital. Begreppet tillsammans med insamlad

empiri kommer att hjälpa oss att analysera eventuella socioekonomiska skillnader i respektive demografiska område.

4.1 Socialt kapital i marginaliserade områden

En maktaspekt ingår i Bourdieus (1986) definition av socialt kapital där han beskriver hur dominerande grupper i samhället kan skapa vilka nätverk som är viktiga och utnyttja sin makt för att inkludera eller exkludera människor i dessa nätverk. Detta beskrivs som en del i “det symboliska våldet” vilket innebär att dominerande grupper blir regelskrivare av normerna i samhället, vilket får till följd att vissa grupper eller individer som inte rättar sig efter reglerna straffas bland annat via exkludering. Ett exempel på detta är diskriminering och rasism som har bidragit till att förorter eller socioekonomiskt svaga områden etnifieras och individer med utländsk bakgrund “andrafieras” vilket i sin tur leder till att ett avstånd växer mellan den dominerande gruppen i samhället och “de andra” (SOU 2006:073). Detta innebär att alla inte har samma möjligheter i samhället oavsett hudfärg, etnicitet, religion och kön vilket gör att samhällelig social sammanhållning blir svårt att uppnå (Ibid). Putnam (2000) menar samtidigt att den sociala samhörigheten är den tyngsta beståndsdel för tillgång till socialt kapital.

Gowan (2011) problematiserar begreppet i sin studie om arbetslösa män i staden ST Louis, USA. Forskaren menar att det är alltför missledande att argumentera för att låg tillgång till överbryggande socialt kapital är orsaken till den höga arbetslösheten i marginaliserade områden då situationen är mer komplex. Orsaken kan istället vara ett resultat av att vissa människor tycks vara instängda i en miljö präglad av ekonomisk och social homogenitet. Marginaliteten var inte bara ett resultat av att inte “känna rätt personer” utan även att inte anses vara “rätt människor”. Detta kan vara en strukturell mekanism som kan anses vara mer komplicerad än att tillskriva människor med lågt överbryggande socialt kapital som anledning (Ibid).

Portes (1998) menar att begreppet socialt kapital kritiklöst blivit associerat till positiva egenskaper utan hänsyn till att det kan betyda mindre fördelaktiga egenskaper i vissa kontexter. Det som visar sig vara positivt för vissa grupper i form av sociala nätverk kan istället enbart bli restriktioner för andra grupper som blir exkluderade. För allmänheten finns en bild om att ett starkt socialt kapital i form av nära band med familj, vänner och närsamhälle är positiv då forskning säger att sannolikhet att dö av vilken orsak som helst är 2-5 gånger större vid brist på dem (Putnam 2000). Vidare menar författaren (Ibid) att individer kan

förbättra sin psykiska och fysiska hälsa avsevärt genom att flytta från ett område med lågt socialt kapital till ett område med högre socioekonomisk ställning och socialt kapital.

Catell (2001) skriver att socialt kapital kan vara ett verktyg för att förstå sambanden mellan fattigdom, bostadsort, välbefinnande och hälsa. Forskaren hävdar samtidigt att begreppet bör ställas i relation till något annat exempelvis social exklusion för att bli användbart.

4.2 Ungdomar och socialt kapital

Bourdieu (1986) menar att ett bra socialt kapital kräver sociala relationer som ger individen resurser och möjlighet att utnyttja dessa resurser. Välmåendet och riskbeteendet hos ungdomar är kopplade till just begränsade resurser och även social exklusion, känslan av utanförskap och till vilken utsträckning unga känner sig delaktiga och erkända i samhället (Lavie-Ajayi & Krumer-Nevo 2012). Ungdomar från marginaliserade områden, i synnerhet rasifierade ungdomar, har inte samma tillgång till socialt kapital som majoritetssamhällets medborgare (Verhaeghe, Van der Bracht & Van de Putte 2014).

Det finns en tendens att ungdomar som lever i social exklusion bildar ett starkt socialt kapital i form av ett lokalt socialt nätverk som hjälper till att känna delaktighet i utanförskapet (Macdonald, et al. 2005). Författarna hävdar samtidigt att det lokala nätverket då kan vara ett hinder för att ta sig ut ur social exklusion (Ibid). Starka sociala band inom en viss invandrargrupp kan tolkas positivt när man tittar på individers sociala förankring samtidigt kan detta innebära att det saknas överbyggande kontakter i det nya hemlandet som ger vägledning som är väsentlig för social integration (Espvall & Dellgran, 2006). Tillgången till socialt kapital har även stor betydelse till valet mellan fortsatt utbildning eller inträdande på arbetsmarknaden (Verhaeghe, Van der Bracht & Van de Putte 2014).

5.0 Tidigare forskning

Sedan Bourdieu definierade begreppet socialt kapital har en mängd studier av det sociala kapitalet gjorts världen över (Holland 2009). En av dem är en undersökning av det sociala kapitalet i staden Bournville i England. Studiens syfte var att undersöka de sociala och ekonomiska skillnaderna i sex olika stadsdelar. Forskningen visar att socialt och ekonomiskt kapital är starkt förknippat. Enligt artikeln ska de som kommer från socioekonomiskt starka områden vara mer benägna att investera i sitt överbyggande sociala kapital, detta eftersom en viss ekonomi krävs för att kunna ta del i olika sammanhang, exempelvis idrottsföreningar, och

därmed skapa den typen av sociala band. Slutsats är att sociala problem inte behöver vara synonymt med lägre socialt kapital eftersom konsekvensen istället kan vara ett resultat av en viss miljö och fattigdom (Middleton, et al. 2005). Cattell (2001) visar också i en studie att medelklassen i allmänhet har bredare, lösare och resursstarkare nätverk och ökade möjligheter att vidga den formen av kontakter jämfört med arbetarklassen.

Forskning om socialt kapital har även utförts i Gellerup som betraktas som ett segregerat samhälle i utkanten av staden Århus i Danmark. Anledningen till forskningen var att orten haft en tid av mycket kriminalitet och utanförskap. Uppgifter om geografiskt ursprung visade att personer med annan etnisk bakgrund än nordeuropeisk hade högre grad av det bindande sociala kapitalet inom Gellerup. Invånare med nordeuropeisk härkomst hade däremot mer relationer utanför Gellerup. I Studien hävdas att ålder har stor inverkan på både det bindande och överbryggande sociala kapitalet, i och utanför Gellerup. Åldersgruppen 18 - 29 år hade mest kopplingar inom förorten men även utanför (Laursen & Espvall, 2014).

Forskare har också undersökt ungdomars sociala kapital i varierande kontexter som exempelvis hos högerextrema ungdomar i Tyskland (Hagan, Merkens & Boehnke, 1995). I studien menar forskarna att ungdomarna i östra Berlin var sårbara för högerextrema ambitioner i form av deltagande i militant nationalpolitik samt våldsbrott mot utlänningar. Möjligtvis i och med den rebelliska anda som var rådande hos ungdomar mot den kommunistiska regimen i den sovjetiska ockupationszonen. Studien visade att tillgången till både bindande och överbryggande socialt kapital genom familj och skola hade stor betydelse för sannolikheten för att ungdomarna skulle falla in i brottsliga eller extrema grupper (Ibid).

Marshall et al. (2014), har genomfört en studie med syfte att undersöka ungdomars upplevelse av socialt kapital i åldrarna 15-19 år i fem olika internationella storstäder (Shanghai, Dehli, Johannesburg, Baltimore och Ibadan). Deltagarna kom från missgynnade miljöer i städerna och könsfördelningen var jämn. En genomsnittlig könsskillnad fanns då studien visade att skolgång hade större inverkan på det sociala kapitalet för unga kvinnor då de skapade mycket relationer där. Skolan hade inte lika stor inverkan för de unga männen eftersom de skapade i högre utsträckning relationer i andra sammanhang (Marshall et al., 2014). Studien föreslår även att kvinnor i större utsträckning än män i dessa områden investerar mer i det sociala kapitalet istället för de ekonomiska och humana kapitalen (Ibid). Forskning i staden Nanjing i Kina har tagit sikte på gymnasieelevers tillgång till det

överbryggande sociala kapitalet som erbjuds genom skolan. Slutsatser är att ungdomar som kommer från socioekonomisk starkare hemförhållanden tenderar att gå i skolor med högre status. Eleverna i dessa skolor har i sin tur påtagligare tillgång till överbryggande socialt kapital jämfört med ungdomar i skolorna med mindre status. Analysen från studien visar även att starka släktband genererar stor tillgång till överbryggande nätverk (Chua, Wellman, Lai, Wong & Feng, 2015). Forskarna menar också att den ojämlika tillgången till överbryggande socialt kapital hos olika grupper bidrar avsevärt till ojämlikheten i samhället (Ibid). Widmer (2006) hävdar sin forskning att starkt sammanbindande socialt kapital inom familjen kan innefatta motsatt effekt och minska förutsättningarna för individuell anknytning till nätverk utanför familjen.

I Trelleborg har bland annat sambandet mellan socialt kapital och rökning, berusningsdrickande samt droganvändning hos ungdomar (12-18 år) undersökts. Hypotesen som testas i en kvantitativ studiedesign är om social delaktighet och tillit minskar ungdomarnas drogmissbruk. Variablerna som mätte bostadssituation visar att de ungdomar som bodde i hus var mindre benägna att använda sig av berusningsdrickande, illegala droger och rökning jämfört med de som bodde i andra boendeformer. Författarna menar att villaägare tenderar att inneha större socialt kapital vilket förs över till ungdomarna (Lundborg, 2005). Behtoui & Neergaard (2015) studerade om socialt kapital har någon effekt på utbildningsresultat hos ungdomar i Sverige med särskilt fokus på det sociala kapital som genererat via föräldrars nätverk, medlemskap i sociala organisationer och vänskapsnätverk. Studien pekar på att klasstillhörigheten hos ungdomarna är den huvudsakliga orsaksrelaterade faktorn för tillgången till socialt kapital. Unga rasifierade grupper har dock större sannolikhet att ha tillgång till fler typer av socialt kapital än andra enligt studien (Ibid).

Vuxna har varit huvudmål för studier om socialt kapital sedan begreppet introducerats Först under slutet av det första decenniet av 2000-talet började studier om unga växa fram. Sernhede (2011) skriver att "invandrartäta" områden i Sverige har separerats från övriga samhället med direkta följder av marginalisering och diskriminering Effekten av detta smittar av sig till skolor och andra ungdomsverksamheter där ungdomar säger sig uppleva ett främlingskap i förhållande till världen utanför sin egen stadsdel (Ibid). Det är vanligt att begreppet socialt kapital används i forskning som handlar om samband mellan ungdomars problematik och socioekonomiska svaga respektive starka områden de bor i. Vidare forskning behövs dock ännu för att reformera tillämpbarheten av socialt kapital och dess effekt på

ungdomars situation. Detta eftersom ungdomars nätverk och samhällen omfattar andra utrymmen än de vuxnas. Terminologin måste därför utökas bortanför lokalsamhället, familj, skola och kamrater. Bidragande för begreppets utveckling är att se hur socialt kapital kan framträda mellan olika befolkningsgrupper i olika områden (Morgan & Haglund, 2012). Genom den här uppsatsen som jämför socialt kapital i olika sociodemografiska grupper, hoppas vi kunna bidra till att se hur eventuella skillnader av socialt kapital bland ungdomar visar sig bland olika befolkningsgrupper.

6.0 Metod

Det här är en kvantitativ empirisk studie med hypotetisk - deduktiv metod där vi undersöker tillgången till socialt kapital bland ungdomar i Botkyrka. Datainsamlingen har skett via enkäter med ca 65 frågor som i huvudsak handlar om deltagarens överbryggande samt sammanbindande sociala kapital i och utanför Botkyrka. Morgan & Haglund (2012) menar att enkäter med socialt fokus är särskilt betydelsefulla för att visa de mest meningsfulla indikatorerna av socialt kapital. Författarna (Ibid) belyser dock att det finns en fara med att enbart lita på enkätundersökningar för att avgöra nivån av socialt kapital i olika befolkningsgrupper. Genom antalet ifyllda enkäter kan studien uppnå ett tillfredställande brett omfång av respondenter för att avspegla ett någorlunda representativt resultat för vardera del av Botkyrka. Motivet är inte enbart att beskriva på vilket sätt, utan även visa vissa samband mellan olika faktorer, vilket är vanligt förekommande bland kvantitativa studier (jmf. Bryman 2011). För att kunna göra en jämförelse mellan orterna och sociodemografiska faktorer krävs en kvantitativ design då vi behöver mätbar data från en större population av individer.

En fördel med enkätundersökningen är den stora sannolikhet att den är oberoende av vem eller vilka personer som utfört insamlingen. Annan insamlingsmetod iform av exempelvis intervjuer hade kunnat minska chanserna för att uppnå någon form av replikerbarhet. I och med att enkätundersökningen domineras av fasta svarsalternativ, genererar det även högre sannolikhet att svaren avspeglar det vi vill mäta. Studien av gymnasieungdomars sociala kapital i norra och södra Botkyrka är en undersökning med fokus på ungdomar i olika geografiska områden och inte enskilda individer, därmed ses en kvantitativ design som den mest lämpliga.

6.1 Data insamling

Verhaeghe, Van der Bracht & Van de Putte (2014) menar att ungdomar från marginaliserade områden, i synnerhet rasifierade ungdomar, inte har samma tillgång till socialt kapital som majoritetssamhällets medborgare. Därför är det intressant att undersöka och jämföra tillgången till socialt kapital hos norra respektive södra Botkyrkas ungdomar.

Vi har gjort en enkätstudie där svaren återges i procent, medelvärde och standardavvikelse (se bifogat dokument) bland elever från tre olika gymnasieskolor i geografiskt skilda områden i Botkyrka. För att få tillstånd att samla in data från skolorna, tog vi kontakt med rektorer innan vi besökte skolorna. Vi fick godkännande på 3 av 4 skolor vi kontaktade. Insamlingen gjordes i öppna mötesplatser i skolbyggnaderna där vi tog kontakt med samtliga av de ungdomar som befann sig i utrymmet och beskrev syftet med studien i samband med att vi frågade om deras deltagande. I samband med detta gav vi dem information om de fyra forskningsetiska principerna: Informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet (Vetenskapsrådet 2002). Dessa ger deltagarna bland annat anonymitet, rätten att avbryta eller hoppa över vilka frågor de inte vill svara på. Alla deltagare blev erbjudna att läsa ett utskrivet blad med all information om oss, studien och deras rättigheter/skyldigheter. När de avslutade deltagandet väntade de på att vi kom tillbaka för att samla in eller så gick de fram till oss och gav tillbaka enkäten ifylld.

I tabell 1 presenteras sociodemografiska karaktäristiska på deltagarna i undersökningen. Fler respondenter har uppgett orter i södra Botkyrka som hemort. I studien är könsfördelningen tämligen jämn med en viss högre representation av kvinnor från södra Botkyrka. Som tidigare framgått är norra Botkyrka ett mer marginaliserat och segregerat område jämfört med södra Botkyrka. Arbetslösheten är även hög och utbildningsnivån lägre i norra Botkyrka till skillnad från södra. I studien ställs bakgrundsfrågor kring bakgrund, föräldrars utbildning, religion samt identitetsfrågor som grund för att se hur socialt kapital relaterar till den egna självuppfattningen.

Tabell 1.

Sociodemografiska och övriga karaktäristiska över deltagarna

Sociodemografiska faktorer	Botkyrka kommun tot.	Norra Botkyrka	Södra Botkyrka
Total	69 (100%)	29 (42%)	40 (58%)
Kön			

Män	33 (47,6%)	14 (20,3%)	19 (27,5%)
Kvinnor	36 (52,2%)	15 (21,7%)	21 (30,4%)
Geografiskt ursprung			
Född i Sverige	57 (82,6%)	21 (30,4%)	36 (52,5%)
Född utanför Sverige	12 (17,4%)	8 (11,6%)	4 (5,8%)
Utlandsfödda föräldrar	34 (49,3%)	20 (29,4%)	14 (20,3%)
En utlandsfödd förälder	7 (10,1%)	1 (1,4%)	6 (8,7%)
Föräldrar födda i Sverige	21 (30,4%)	3 (4,3%)	18 (26,1%)
Föräldrars arbete			
En förälder som arbetar	46 (66,7%)	16 (23,2%)	30 (43,5%)
Båda föräldrarna arbetar	29 (42%)	9 (13%)	20 (29%)
Ingen arbetar/Uppgift saknas	22 (31,9%)	12 (17,4%)	10 (14,5%)
Förälders utbildningsnivå			
Högskola	15 (57,7%)	3 (11,5)	12 (46,2)
Gymnasium	8 (30,8)	1 (3,8)	7 (26,9%)
Grundskola	2 (7,7%)	2 (7,7%)	0 (0%)
Ingen utbildning/Uppgift saknas	43 (62,3%)	23 (33,3%)	20 (28,9%)
Religion			
Religiös tillhörighet	46 (66,7%)	26 (38,2%)	20 (29,4%)
Ingen religiös tillhörighet	22 (31,9%)	3 (4,4%)	19 (27,9%)
Kristna	22 (32,8%)	13 (19,4%)	9 (13,4%)
Muslimar	17 (25,4%)	12 (17,9%)	5 (7,5%)
Övrigt	6 (9%)	4 (6%)	2 (3%)
Identitet			
Definierar sig själv som svensk	50 (72,5%)	17 (25%)	33 (48,5%)
Definierar sig ej som svensk	12 (17,4%)	7 (10,3%)	5 (7,4%)
Både och	5 (7,2%)	3 (4,4%)	2 (2,9%)

6.2 Enkät

Enkätdesignen grundar sig i Williams (2006) validerade enkät som han kallar Internet Social Capital Scales (ISCS). Enkäten är utformad för att kartlägga det individuella sammanbindande och överbyggande sociala kapital genom internet, men vi har valt att använda enkäten till syfte för ungdomars sociala kapital främst i den reella världen. Designen

har som utgångspunkt att mäta det sammanbindande samt överbryggande kapitalet. Enkäten innehåller bland annat frågor om social integration, tillgång till stödjande relationer, upplevelser av ensamhet samt ömsesidiga relationer. Validiteten i den här studien ökar med hjälp av den tidigare beprövade enkät som används. För ökad sannolikhet till högre reliabilitet hade möjligen en longitudinell studie krävts med upprepade mättillfällen. Detta hade eventuellt bidragit till säkrare resultat på grund av att situationen kan förändra sig över tid och att fler åldersårgångar kunnat inkluderas. För att åstadkomma en sådan form av studie hade mer resurser och tid krävts.

Enkäten i denna studie är översatt till svenska och modifierad efter den kontext och syfte arbetet handlar om. Enkätens sista 8 frågor (se bilaga) är speciellt utformade frågor för just denna studie med relevans för syftet. Utöver huvudfrågorna ger vi respondenterna möjlighet att bland annat svara på vilken gymnasielinje de tillhör, föräldrars utbildningsnivå och arbete, religiös tillhörighet och hur de definierar sig själv i förhållande till nationalitet. När det gäller dessa frågor finns det anledning att tro att frågorna är ställda på ett otydligt sätt eller att enkätens design ger en förvirring över några av dessa frågor eller var de ska besvaras. Frågorna 1-20 handlar om sammanbindande relationer och frågorna 21-40 om överbryggande relationer. De fasta svarsalternativen i enkäten är på en skala från 1-5 och ökar jämförbarheten i svaren, ifall kodningen ska ske i efterhand vilket är fallet (jmf. Bryman, 2006). Övriga frågor handlar bland annat om familjen, vänner och på vilka typer av platser ungdomarna brukar träffa sina vänner. 69 enkäter från olika geografiska områden i Botkyrka är insamlade och bör kunna visa en tillfredsställande mättnad och sund representation av respektive område.

I studien inkluderas 69 stycken besvarade enkäter. Från början hade vi totalt 130 besvarade enkäter vilket innebär att 61 enkäter inte kunde medräknas. De svar som inte inkluderas i uppsatsen var svar från ungdomar som gick i gymnasieskola i Botkyrka men hade svarat en ort utanför Botkyrka som hemort. Syftet är att jämföra norra och södra Botkyrka vilket gör att individer från andra kommuner ej kan inkluderas. Resultatet av att relativt många enkäter uteslutits i studien kan bidra till minskad grad av stabilitet i uppsatsen.

6.3 Analyismetod

Den insamlade datan från enkätundersökningarna hanterades med hjälp av det statistiska dataprogrammet "Statistical Package for Social Sciences" (spss). En bivariat analys har i den här studien används eftersom det är ett bra verktyg om avsikten är att analysera två variabler

samtidigt. Intentionen i studien är att kunna ta reda på hur variabler relaterar till varandra och se hur statistiska samband kan kopplats till den samhällsliga kontext och teori som används (jmf. Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen, 2010). Grundbulten i analysprocessen är ett index som skapats där det totala medelvärdet har slagits ihop från alla respondenter i frågorna om överbryggande och sammanbindande socialt kapital inom och utanför Botkyrka. De totala medelvärdena har sedan analyserats för att kunna göra jämförelser mellan deltagare från norra respektive södra Botkyrka och sammanbindande samt överbryggande socialt kapital relativt könstillhörighet och bostadsort. I övriga tabeller återges även svarsfrekvenserna i procentform, standardavvikelse och medelvärde för de specifika frågor som ställts och ansetts vara mest betydelsefulla.

Två enkäter plockades bort från statistiken för att uppnå ett mer validitetssäkert medelvärde i indexet. Respondenterna till dessa 2 enkäter hade svarat på endast ca tio av de första frågorna som berör "bindande socialt kapital inom och utanför Botkyrka" och kunde därmed inkluderas i de andra tabellerna men inte i indexet.

7.0 Resultat

Inledande i resultatdelen presenteras data på de frågor som ingick i enkäten, vid sidan av de frågor som handlar om socialt kapital som är hämtade från Williams (2009) mätinstrument. Vidare visas ett index där det totala sociala kapitalet i södra respektive norra Botkyrka återges med fokus på överbryggande och sammanbindande kapital i och utanför Botkyrka. Indexet presenterar medelvärde och standardavvikelse för ungdomarna i norra respektive södra Botkyrka. Tabellen fungerar som ett underlag för att redovisa deltagarnas uppfattningar om tillgång till socialt kapital i sin helhet. Avsnittet avslutas med en presentation och analys av resultatet från några utvalda specifika frågor som ställdes i enkäten. Det mest anmärkningsvärda resultatet visade att det inte fanns några signifikanta skillnader i det totala sociala kapitalet mellan de två geografiska områdena eller könen. Skillnaderna i resultatet går ändå att spekulera i även om skillnaderna var ringa.

I tabell 2 presenteras data som gäller respondenternas familjeförhållanden inom och utanför Botkyrka samt i vilken utbredning de svarande umgås med vänner och andra av samma kön. Dessa frågor har ställts bland annat för att få en uppfattning om i vilken utsträckning respondenterna har familjemedlemmar utanför Botkyrka i Sverige och utanför Sverige. Varannan fråga om sociala kapital i enkäten handlar om tillgången utanför Botkyrka. Om de

har tillgång till socialt kapital i ett annat land finns tolkningsutrymmet för att se det landet som “utanför Botkyrka”. Intresset i denna studie är att undersöka socialt kapital inom och utanför Botkyrka i det avseende att “utanför Botkyrka” betyder inom Sverige. I Tabell 2 återges också uppgifter om deltagarnas upplevelser av orättvis behandling på grund av etnisk tillhörighet i och utanför Botkyrka.

Tabell 2
Sociala relationer och upplevelse av orättvis behandling. (N=69) procent

Familj, kön och etnicitet (N=69) procent	Geografiskt område	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer i stort sett	Instämmer helt	Vet inte
Jag har många familjemedlemmar som bor i Botkyrka.	Norra	11,1%	11,1%	37%	37%	3,7%
	Södra	17,5%	25%	20%	37,5%	0%
Jag har många familjemedlemmar som bor utanför Botkyrka.	Norra	3,8%	19,2%	26,9%	38,5%	11,5%
	Södra	5%	15%	30%	50%	0%
De flesta av mina familjemedlemmar bor utanför Sverige	Norra	10,3%	13,8%	10,3%	44,8%	13,8%
	Södra	30%	25%	20%	22,5%	0%
Jag umgås mest med människor med samma kön som jag själv.	Norra	32%	28%	28%	8%	4%
	Södra	25%	40%	17,5%	17,5%	0%
Jag känner mig orättvist behandlad i Botkyrka pga. min etniska tillhörighet	Norra	66,7%	11,1%	7,4%	11,1%	3,7%
	Södra	82,1%	7,7%	7,7%	0%	2,6%
Jag känner mig orättvist behandlad utanför Botkyrka pga. min etniska tillhörighet	Norra	55,6%	18,5%	22,2%	0%	3,7%
	Södra	67,5%	10%	7,5%	7,5%	7,5%

En möjlig skillnad synliggörs på frågan om de flesta av familjemedlemmarna bor utanför Sverige eftersom nära hälften instämde helt från norra Botkyrka och en mindre andel från södra. Detta kan göra resultaten från frågorna om socialt kapital utanför Botkyrka osäkra. Noterbart i samma fråga är att 13,8% från norra angav “vet inte”. Majoriteten i norra Botkyrka har en utländsk etnisk bakgrund vilket antyder att många har familjekopplingar i andra länder. Det kan vara möjligt att några från norra Botkyrka har tappat kontakter i andra länder och därför inte längre vet om de har släkt eller familj kvar utanför Sverige. Övriga

frågor om familjesituation utanför Botkyrka och könsfördelning över vänskapsrelationer visade inga betydande skillnader.

Överlag antyder svaren om etnicitet att fler ungdomar från norra Botkyrka känner sig orättvist behandlade på grund av sin etniska tillhörighet både i och utanför Botkyrka kommun. Men en intressant aspekt är att ingen från norra Botkyrka instämde helt med att de känner sig orättvist behandlade utanför Botkyrka medan några från södra gjorde det. Dessutom var det ingen från södra Botkyrka som instämde helt om att de känner sig orättvist behandlade inom Botkyrka medan några från norra angav det (se de grönmarkerade siffrorna i tabell 2).

I tabell 3 redovisas resultaten för sammanbindande och överbryggande socialt kapital, inom och utanför norra respektive södra Botkyrka. Tabellen innehåller även skillnaden mellan män och kvinnor i tillgången till socialt kapital.

Tabell 3
Socialt kapital i norra respektive södra Botkyrka (N=67) Medelvärde och standardavvikelse

Område	Totalt socialt kapital (40 - 160)	Bindande innanför (10 - 40)	Bindande utanför (10 - 40)	Överbryggande innanför (10 - 40)	Överbryggande utanför (10 - 40)
Norra Botkyrka(samtliga)	94,8(20,9)	23,4(6,76)	20,6(9,08)	26,4(6,52)	24,4(7,06)
Södra Botkyrka(samtliga)	102(21,5)	25,9(5,24)	23,0(7,19)	26,6(7,26)	27,2(7,50)
Kvinnor					
Norra Botkyrka	97,3(20,6)	23,2(7,46)	21,5(10,57)	26,8(6,88)	25,6(5,61)
Södra Botkyrka	98(23,3)	24,2(4,92)	21,8(7,87)	25,7(7,60)	26,2(8,74)
Män					
Norra Botkyrka	92,2(21,6)	23,6(6,22)	19,6(7,54)	25,9(6,35)	23,0(8,39)
Södra Botkyrka	108(18,6)	27,7(5,10)	24,3(6,30)	27,6(6,93)	27,6(6,93)

Chi square test: *** p < 0.001; ** p < 0.01; * p < 0.05

Resultaten i tabell 3 har testats för signifikanta värden, utan något utslag. Det ger möjlighet att konstatera att inga väsentliga skillnader finns i tillgången till socialt kapital hos ungdomar från norra och södra Botkyrka. De små skillnader som uppmätts kan bero på slumpmässiga omständigheter. Innebörden av skillnaderna som visas kan enbart spekuleras i men antyder att södra Botkyrkas ungdomar möjligen har en aning större tillgång till socialt kapital.

Rangordning efter resultatet visar att män i södra Botkyrka har högst tillgång till socialt kapital som sedan följs av kvinnorna i södra, under dem placeras kvinnor i norra Botkyrka och lägst kapitalvärde hade männen i norra Botkyrka. Siffrorna visar att det sociala kapitalet kan skilja sig beroende på vilken del av Botkyrka man kommer ifrån. Könstillhörigheten skulle också kunna spela en roll i respektive område. Medelvärde på män från norra och södra Botkyrka antyder att det är störst skillnad på tillgång av socialt kapital mellan dessa grupper.

Södra Botkyrkas kvinnor har större tillgång till socialt kapital i förhållande till kvinnor i norra förutom i överbryggande socialt kapital inom Botkyrka. En annan avvikelse från det generella mönstret inom norra Botkyrka var att männens bindande sociala kapital inom kommunen var högre än kvinnornas.

Den största klyftan mellan två grupper gäller männens tillgång till överbryggande socialt kapital utanför Botkyrka. Södra angav ett medelvärde på 27,6 medan norra angav 23,0. En liknande skillnad visas i formen sammanbindande socialt kapital inom Botkyrka mellan kvinnor i norra(23,2) och män i södra(27,8).

Några frågor från de besvarade enkäterna har väckt särskilt intresse eftersom differenserna i medelvärdena är relativt stora. Dessa frågor presenteras i Tabell 4. Ett par handlar om ett högre medelvärde från södra Botkyrkas respondenter. Norra Botkyrka presenterar även ett högre medelvärde på några av dem, vilket är intressant att se med tanke på att ungdomarna från södra Botkyrka responderat ett totalt högre socialt kapital som visas i indexet (tabell 3). Då indexet antyder att södra Botkyrkas ungdomar har en aning högre socialt kapital, blir det intressant att se i vilka specifika frågor ungdomarna från norra Botkyrka har responderat ett högre värde. Frågorna i tabell 4 handlar om emotionellt stöd och ekonomiska tillgångar som att kunna låna pengar genom sitt sociala nätverk. Frågorna handlar även om tillgång till jobbpreferenser genom sitt sociala nätverk och känsla av gemenskap och nyfikenhet om andra platser i världen.

Tabell 4

Norra & Södra Botkyrka - Sammanbindande och överbyggande socialt kapital i & utanför Botkyrka (N=69) Svaren i procent samt medelvärde och standardavvikelse

Sammanbindande Inom Botkyrka	Geografiskt område	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer i stort sett	Instämmer helt	Vet inte	Medelvärde & SD
Om jag känner mig ensam finns det personer i Botkyrka som jag kan tala med	Norra	3,4%	10,3%	58,6%	20,7%	6,9%	3,0(0,70)*
	Södra	2,5%	2,5%	35%	55%	5%	3,5(0,68)
Om jag har akuta behov av att låna 500 kr finns det personer i Botkyrka som kan låna mig dessa pengar.	norra	17,2%	13,8%	17,2%	37,9%	13,8%	2,8(1,20)
	södra	5%	20%	12,5%	60%	2,5%	3,3(0,97)
Personer som jag umgås med i Botkyrka är bra referenser när jag skall söka arbete	norra	3,6%	10,7%	46,4%	35,7%	3,6%	3,1(0,78)
	södra	7,5%	17,5%	45%	22,5%	7,5%	2,8(0,87)*
Sammanbindande utanför Botkyrka	Geografiskt område	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	instämmer i stort sett	instämmer helt	vet inte	medelvärde & SD
Om jag har problem, finns det personer utanför Botkyrka som kan hjälpa mig att lösa dem.	norra	10,3%	13,8%	31%	34,1%	20,7%	2,8(1,01)
	södra	0%	10%	37,5%	35%	17,5%	3,3(0,68)**
Om jag har akuta behov av att låna 500 kr finns det personer utanför Botkyrka som kan låna mig dessa pengar.	norra	3,4%	31%	13,8%	31%	20,7%	2,9(0,99)
	södra	10%	25%	12,5%	35%	17,5%	2,8(1,11)*
Personer jag umgås med utanför Botkyrka är bra referenser när jag skall söka arbete	norra	3,7%	14,8%	22,2%	37%	22,2%	3,1(0,92)
	södra	15%	17,5%	35%	17,5%	15%	2,6(1,01)
Överbryggande inom Botkyrka	Geografiskt område	Instämmer inte alls	instämmer till viss del	instämmer i stort sett	instämmer helt	vet inte	Medelvärde & SD
Personer jag pratar med i Botkyrka gör mig nyfiken om andra platser i världen	norra	0%	11,1%	33,3%	44,4%	11,1%	3,3(0,71)
	Södra	17,9%	17,7%	41%	30,8%	2,6%	2,8(1,07)
Personer jag umgås med i Botkyrka påminner mig om att alla människor i världen är del av en större gemenskap	norra	3,8%	23,1%	26,9%	42,3%	3,8%	3,1(0,92)
	södra	7,5%	17,5%	30%	30%	15%	2,9(0,96)*

Överbryggande utanför Botkyrka	Geografiskt område	Instämmer inte alls	instämmer till viss del	instämmer i stort sett	instämmer helt	vet inte	Medelvärde & SD
Personer jag umgås med utanför Botkyrka gör mig intresserad av vad som händer utanför Botkyrka	norra	11,1%	25,9%	22,2%	18,5%	18,5%	2,6(1,04)
	södra	7,5%	15%	40%	27,5%	10%	2,9(1,91)
Personer jag pratar med utanför Botkyrka gör mig nyfiken om andra platser i världen	norra	0%	18,5%	25,9%	37%	18,5%	3,2(0,81)*
	södra	10%	10%	37,5%	37,5%	5%	3,0(0,96)

Chi square test: *** $p < 0.001$; ** $p < 0.01$; * $p < 0.05$

Vissa resultat ger i den här tabellen signifikanta värden i enstaka frågor och medelvärden som är värda att titta närmre på. Resultatet från några av de sammanbindande frågorna antyder att ungdomar i södra Botkyrka har större tillgång till stöd vid problem eller ensamhet både utanför och inom Botkyrka. Frågorna som besvarats kring detta handlar om deras tillgång till någon att prata med om de känner sig ensamma eller om de känner någon som kan hjälpa dem att lösa sina problem. Norra Botkyrkas ungdomar har svarat att de i större utsträckning har tillgång till lån på 500 kr utanför Botkyrka medan södra har större tillgång inom kommunen. Det ges även anledning att tro att ungdomarna från norra Botkyrka har bättre referenser, både inom och utanför Botkyrka, när de ska söka jobb till skillnad från ungdomar från södra. Resultaten visar även att ungdomarna i norra Botkyrka blir mer nyfikna kring andra platser i världen genom personer de umgås med både inom och utanför Botkyrka. Södra Botkyrka visar däremot att de får ett större intresse för vad som händer utanför Botkyrka genom deras umgänge.

8.0 Diskussion

Den här studien har undersökt gymnasieungdomars tillgång till socialt kapital i Botkyrka. Huvudfokuset låg på skillnaderna mellan ungdomarnas sociala kapital i södra respektive norra delen av Botkyrka samt en jämförelse mellan könen. Respondenternas upplevda tillgång till bindande och överbryggande socialt kapital inom och utanför Botkyrka har studerats. Resultatet av samtliga insamlade upplevelser ger anledning att tro att ungdomar från respektive område inte har märkvärdigt olika tillgång till socialt kapital. Skillnaderna var ringa men det finns en antydning att ungdomarna från södra delen, mer specifikt de unga männen från den södra delen har ett lite högre socialt kapital än övriga grupper.

Den första frågeställningen handlade om vilken tillgång ungdomarna från respektive område har till bindande och överbryggande socialt kapital inom och utanför Botkyrka. Översiktligt antyder resultaten från denna studie att ungdomar från Botkyrka generellt lever med likvärdig tillgång till socialt kapital både i norra och södra Botkyrka. Resultaten antyder i detalj att södra Botkyrka möjligtvis lever med en högre tillgång till socialt kapital än ungdomar från norra Botkyrka. Respondenterna från södra Botkyrka, som till största del är bosatt av samhällets majoritetsbefolkning, gav svar som visar ett medelvärde på 102 i en poängskala på 40 - 160. Responsen från norra Botkyrka angav ett medelvärde på ca 95 i samma poängskala vilket visar att skillnad finns på det totala sociala kapitalet även om den kan tyckas vara relativt oansenlig. Trots den socioekonomiska och etiska klyftan mellan södra och norra delen av Botkyrka tycks ungdomarna i vardera område ha en likvärdig tillgång till socialt kapital vilket är mycket intressant.

Bourdieu (1991) hävdar att individer föds in i en speciell samhällsklass och tillskrivs därmed ett förutbestämt socialt kapital eller "startkapital". Statistiken från den här studien visar att ungdomar från medelklassbebodda södra Botkyrka har betydligt mer föräldrar med högskoleutbildning (se tabell 1). Detta kan vara en del av förklaringen till varför södra Botkyrkas ungdomar möjligtvis har ett högre socialt kapital med utgångspunkt att utbildning har koppling till socioekonomisk status. De ungdomar som har föräldrar med akademiska utbildningar och bättre ekonomisk status har ofta en större tillgång till socialt kapital i ett bredare nätverk (Behtoui & Neergaard, 2015).

Leonard (2008) och Macdonald, et al. (2005) teoretiserar kring socialt kapital och menar att ungdomar från segregerade områden ofta har bra sammanbindande socialt kapital men generellt sämre överbryggande socialt kapital jämfört med medel och - överklass områden. Vår studie antyder däremot att ungdomar från den norra segregerade delen av Botkyrka har ett högre överbryggande socialt kapital än bindande, både inom och utanför Botkyrka. Det högre överbryggande kapitalvärdet hos ungdomar från norra kan bero på vilka frågor som ställts för att mäta kapitalvärdet. I exempelvis en fråga skulle respondenterna svara på om hur de får känslan av att hela världen tillhör en större gemenskap genom de personer de träffar inom Botkyrka. I en annan fråga handlade det om intresset de får om andra delar av världen genom de personer de träffar inom Botkyrka (se tabell 4). 68% av ungdomarna i norra Botkyrka svarade att deras föräldrar var födda utomlands (se tabell 1) vilket kan betyda att ungdomar från norra Botkyrka i högre utsträckning får kontakt med människor från andra delar av

världen och därför responderar som det gör. Det finns anledning att tro att det uppstår mer anknytning till andra eller egna hemländer via familj eller annat umgänge i norra Botkyrka. Därför bör sannolikheten vara högre att berättelser eller dylikt om dessa länder är ämnet i vardagsdiskussioner. Detta kan vara förklaringen till att respondenterna från norra Botkyrka svarat ett högre värde i dessa frågor. Analysen är i enlighet med Behtoui & Neergaard (2015) som menar att unga rasifierade grupper har större chans till att få tillgång till fler typer av socialt kapital än andra.

En fråga kring överbryggande socialt kapital handlar om respondentens deltagande i allmänna aktiviteter där religiösa sammanhang står som en parentes i frågeformuleringen (Se bilaga). 89% i norra Botkyrka har en religiös tillhörighet (se tabell 1) och träffar sina vänner i religiösa församlingar i en avsevärd högre utsträckning än ungdomar från södra delen (se bilaga). Detta kan även ligga till grund för det resultat som angetts. Enkätens utformning är med andra ord kanske en bidragande faktor till det högre överbryggande kapitalvärdet i relation till sammanbindande kapital hos de norra respondenterna. När frågor om bland annat världen, religiösa sammanhang, nyfikenhet om nya platser och människor ställs i den kontext som gjorts i denna studie finns orsak att ana att svaren kan generera ett starkare kapitalvärde än hur verkligheten förefaller.

8.1 Intressanta resultat

Tabell 4 handlar om avvikelser i det generella mönstret av tillgången till socialt kapital mellan grupperna. En intressant detalj i resultatet var respondenternas svar från norra Botkyrka, när det gällde frågan om referenser vid arbetssökande (se tabell 4). Trots den högre arbetslösheten och den rådande strukturella diskrimineringen inom arbetsmarknaden gav norra Botkyrka ett högre värde på frågan: Personer jag umgås med inom/utanför Botkyrka är bra referenser när jag ska söka arbete. Resultatet är intressant med tanke på att ungdomar och unga vuxna från resurssvaga områden generellt har större arbetslöshet än socioekonomiskt starkare områden (Socialstyrelsen, 2010). Respondenterna från norra Botkyrka gav även ett relativt högre medelvärde i frågan om de hade möjlighet att kunna ta ett informellt lån på 500 kr utanför Botkyrka (se tabell 4). I frågor om mötesplatser för vänskapskrets har ungdomar från norra Botkyrkas ungdomar uppgett att de i större utsträckning träffar vänner utanför kommunen medan ungdomarna från södra träffar sina vänner främst inom Botkyrka (se bilaga). Detta kan vara en anledning till att ungdomar från norra upplever sig ha bra referenser utanför Botkyrka.

En annan intressant aspekt i resultatet var den stora andelen som överhuvudtaget inte gav något svar kring föräldrars utbildning eller arbete. Varför det var få som svarade på den frågan kan inte besvaras utifrån resultatet. En förklaring kan vara att enkäten var utformad på ett otydligt sätt vilket ledde till att många respondenter missade eller missförstod den frågan (se bilaga). Samma resonemang kan föras kring varför respondenterna även gav så pass många obesvarade resultat på frågan om föräldrars utbildningsnivå. Sådana misstag är svåra att förutse i skapandet av enkätdesignen.

8.2 Könsskillnader

Den andra frågeställningen handlade om hur skillnaden mellan kön visar sig i tillgång till socialt kapital. De fyra formerna av socialt kapital kan betyda olika för vissa grupper då tillgången till socialt kapital för tjejer kan vara helt olik för killar, beroende på förväntningar, planer och rutiner i familjen, skolan och samhället i stort (Behtoui & Neergaard, 2015). Resultaten från denna studie visar att genus kan ha en inverkan på vilken tillgång av socialt kapital ungdomar från Botkyrka har (Se tabell 3). Ett intressant resultat var att de som hade störst tillgång till samtliga former av socialt kapital, både inom och utanför Botkyrka var männen från södra Botkyrka. De som hade lägst socialt kapital var männen från norra delen. Kvinnorna i södra Botkyrka hade högre socialt kapital än kvinnorna i norra.

I norra Botkyrka, där kvinnorna hade totalt högre socialt kapital än männen fanns ändå ett avvikande resultat i sammanbindande socialt kapital, där männen hade ett högre kapital inom Botkyrka. Lindbäck & Sernhede (2010) pratar om att det bildas en mental och rumslig separation vilket medför hierarki mellan majoritetsvenskar och rasifierade ungdomar i både den urbana världen och i skolan. Forskarna (Ibid) menar att unga "invandrarkillar" blir underordnade och kan finna styrka hos varandra i sitt gemensamma "annorlundaskap" och försvara sin identitet. Detta kan vara en förklaring till att norra Botkyrkas unga män har högre sammanbindande socialt kapital inom Botkyrka, i förhållande till de andra formerna. Då området är just präglad av stora invandragrupper eller minoriteter och marginalisering. Detta kan också ligga till grund för att de unga männen i norra har så pass mycket lägre socialt kapital än männen från södra delen som kan leva med större samhällsdelaktighet.

Kvinnorna i norra har högre sammanbindande socialt kapital utanför Botkyrka, även när det gäller kvinnor från södra Botkyrka. Marshall et al. (2014) menar att kvinnor oftare skapar kontakter i skolan i förhållande till män. I vår studie antyder resultatet att kvinnor träffar sina

vänner i skolan i avsevärd högre utsträckning än männen gjorde från norra Botkyrka. Majoriteten av bortfallen i enkätinsamlingen till denna studie var bosatta i Södertälje men var inskrivna på skolor i Botkyrka. Ett resonemang är att kvinnor från norra Botkyrka skapar fler kontakter med elever från Södertälje genom skolan och därför ger ett högre värde på sammanbindande socialt kapital utanför Botkyrka i förhållande till männen. Ett annat resonemang är att de har familjemedlemmar utanför Sverige och därmed responderat ett högt värde på sammanbindande utanför Botkyrka. Nära hälften av alla i norra Botkyrka instämde helt med att de flesta av deras familjemedlemmar bodde utanför Sverige (Se tabell 2).

8.3 Studiens svagheter

Resultat i studien framhåller att männen i genomsnitt har högre socialt kapital än kvinnor även om det ej är generaliserbara resultat. Eftersom vi utgår från samma enkät som Laursen & Espvall (2015) gjorde i deras studie om socialt kapital i Gellerup, Danmark, kan vi dra liknande slutsatser om svagheter kring resultaten. Ur ett feministiskt teoretiskt perspektiv är en viss andel frågor i enkäten vinklade till fördel för mansdominerande aktiviteter, exempelvis, frågor som handlar om deltagande i formella nätverk där kvinnor generellt inte är lika delaktiga i marginaliserade områden. I norra Botkyrka är fritidsgårdar främst dominerade av killar (Claesson 2010). Buchmann, DiPrete & McDaniel, (2008) hävdar att unga män är främst förekommande inom idrotten medan kvinnor deltar i andra organisationsformer mer. Männen representerade högre värde i bindande socialt kapital inom kommunen i både södra och norra delen. Enkätens utformning kan alltså haft en viss påverkan på dessa resultat. En annan svaghet i studien är att vi hade en stor förlust i datainsamlingen eftersom många svar var från ungdomar bosatta utanför kommunen. Omfånget av respondenter blev därför lägre än förväntat och möjligen inte helt representativt. Studien kan inte ensamt användas för att argumentera för hur verkligheten ser ut i Botkyrka men den kan ge anledning att tro att det generellt inte är någon större skillnad mellan Botkyrkas ungdomars tillgång till socialt kapital.

Enkäten var väldigt lång vilket utgjorde en risk för att respondenterna tröttnar eller tappar fokus under tiden de besvarar enkäten och slarvar med att läsa frågorna. Det leder möjligen till att svaren inte är genomtänkta och datan kan därmed skilja sig från hur verkligheten är beskaffad. I enkäten var 4 frågor ställda på ett sätt som gör att svarsskalan blir omvänd (se bilaga). Svartalternativ 4 stod generellt för ett högt kapitalvärde men stod istället för ett lågt värde på de omvända frågorna. En konstruktiv idé ligger bakom den här utformningen då tanken är att hålla deltagarens uppmärksamhet uppe (jmf. Williams, 2006). Vi bevitnade

istället att det uppstod förvirring hos en del elever om dessa omvända svarsalternativ då vi fick frågor på plats kring dessa frågor. Det kan antas att fler elever uppfattat svarsalternativen på olika sätt, om så är fallet skulle det innebära att den interna reliabiliteten i studien till viss del kan ifrågasättas. Detta förklarar möjligtvis det avvikande medelvärdet i resultatet av dessa frågor. Resultaten från de frågor som är markerade (omvänd) bör därför tolkas med akksamhet. Genomgående i enkäten indikerade svarsalternativ 4 ett högt socialt kapitalvärde medan 1 visade ett lågt värde i förhållande till frågorna. Uppgifter saknas i hög grad när det gäller frågorna om föräldrars utbildningsnivå och arbete. Varför många respondenter inte svarat på dessa två frågor kan vi inte veta. Det ges anledning att tro att frågorna är så pass otydligt ställda eller missplacerade i enkätdesignen så en förvirring kring dessa frågor skapades hos respondenterna.

Viktigt att ha i åtanke för läsaren av denna diskussion är att ha akksamhet kring resonemangen ifall analysen på något sätt skulle reproducera en felaktig allmän föreställning om personer från marginaliserade områden. Att orsaksförklara de resultat denna studie visar genom att resonera kring en samhällsgrupps verklighet från det avstånd vi befinner oss på, är att ta utrymmet från någon annan att beskriva sin egna verklighet. Bourdieu (1980) pratar om en "akademisk myt" där vi med den position vi har genom våra karaktäristiska attribut och akademiska bakgrund, har makten att reproducera en diskurs om sociala fantasier och föreställningar kring skillnader mellan olika etniska eller samhällseliga grupper. Exempelvis reproduceras möjligen den "andrafiering" som diskuteras i SOU (2006:73) genom att vi resonerar kring de resultat vi fått genom våra föreställningar och litteratur. Med stor tillhörighet till majoritetssamhällets normer undersöker vi "de andra" i marginaliserade områden.

8.4 Studiens styrkor

I studien har vi utgått från Williams (2008) validerade och beprövade enkät som är utformad för att undersöka individers överbyggande och sammanbindande sociala kapital. Genom att vi använt oss av ett redan beprövat koncept, ger det oss större antagande att vi lyckats mäta det som avsetts. Metoddesignen ökar sannolikheten till hög reliabilitet eftersom respondenterna utfört svaret på egen hand och risken var liten att kunna påverka resultatet genom vår närvaro.

Vilket vi tidigare nämnt har vi öppna frågor när det gäller definition av härkomst, nationell tillhörighet och religion som strategi för att kliva ur en del av de maktpositioner vi har som skapat frågorna. Vi tar hänsyn till maktbalansen genom att ge eleverna utrymme att definiera sig själva och sin egen upplevelse istället för att vi tar oss rätten att tillskriva att och vad deltagaren måste förhålla sig till för definitionsalternativ.

8.5 Intressant för framtida forskning

Forskning om socialt kapital har bedrivits för vuxna sedan begreppet myntades medan färre studier har gjort om unga människor. En generell gemensam bild tycks vara att människor från marginaliserade områden har ett starkt sammanbindande kapital medan det överbryggande kapitalet domineras av människor från socioekonomiskt starka områden. Ungdomar i modern tid präglas möjligen av globalisering och integrerar eventuellt med omvärlden på ett annat sätt och har därmed andra förutsättningar för att införskaffa sig socialt kapital. Tidsenlig forskning om ungdomars sociala kapital krävs i takt med föränderliga samhällsstrukturer för att vinna underlag för politiska eller direkta praktiska åtgärder.

Den här studien bidrar till ett utökat perspektiv på segregationen i Botkyrka som vidare kan generera en utvecklad bild av ungdomars sociala kapital i kommunen. Studien visar även vilken nivå av socialt kapital ungdomar i norra respektive södra Botkyrka har tillgång till och vad det kan innefatta för betydelse för deras livssituation. Det främsta resultatet i den här studien visade att skillnaderna i tillgången till socialt kapital hos ungdomar i ett marginaliserat område och ett socioekonomiskt starkare område inte är märkvärdiga. Resultatet kan hjälpa till att slå hål på fördomar kring marginaliserade områden som kan vara en bidragande faktor till känsla av utanförskap för de ungdomar som växer upp där.

9.0 Referenslista

Andersson, R., Bråmås, &, & Holmqvist, E. (2010). Motverka segregation. Svensk politik och erfarenheter *Bostads studier*, 25 (2), 237-256.

Arnstberg, K. (2000). *Miljonprogrammet*. Stockholm: Carlsson Bokförlag

Behtoui, A. & Neergaard, A. (2015). Social capital and the educational achievement of young people in Sweden. *British Journal of Sociology of Education*, 1-23.

Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. In J. Richardson (Ed.) *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education* (New York, Greenwood), 241-258.

Botkyrka kommun. (2015). Kommunfakta. Hämtad 2015-11-24 från <http://botkyrka.se/kommunochpolitik/ombotkyrka/kommunfakta>

Buchmann, C., TA DiPrete, och A. McDaniel. (2008). "Bristande jämställdhet i utbildning." *Annual Review of Sociology* 34 (1)

Claesson J. (2010). *Undersökning kring ungdomars fritidsvanor i Botkyrka kommun 2010, Add Gender*, Organisation och jämställdhetskonsult. Hämtad 2015-12-19 från <http://www.botkyrka.se/SiteCollectionDocuments/Kommun%20och%20politik/addgenderombotkyrkakommun.pdf>

Cattell, V. (2001). Poor people, poor places, and poor health: The mediating role of social networks and social capital. *Social Science & Medicine*, 52(10), 1501-1516.

Coleman, J. (1988). Social Capital in the Creation of Human Capital. *American Journal of Sociology*, 94, S95-S120.

Chua, Vincent, Wellman, Barry, Lai, Gina, Wong, Odalia, & Feng, Xiaotian. (2015). Family, School, and Access to Social Capital Among High School Students in Urban Nanjing. *American Behavioral Scientist*, 59(8), 946-960.

Djurfeldt, G., Larsson, Rolf, & Stjärnhagen, O. (2010). Statistisk Verktyslåda 1: *Samhällsvetenskaplig Orsaksanalys Med Kvantitativa Metoder*. Lund: Studentlitteratur AB

Edström, N. & Plisch E. (2005). En känsla av delaktighet. Fittja: *Mångkulturellt centrum*

Eriksson, M. (2003). *Socialt Kapital: Teori, Begrepp Och Mätning - En Kunskapsöversikt Med Fokus På Folkhälsa*. Umeå: Centrum för regionalvetenskap

Espvall, M. & Dellgran, P. (2006). ULF's sociala sida: Om socialt stöd och sociala nätverk i levnadsnivåundersökningarna. *Socialvetenskaplig tidskrift*, vol. 13: 1, ss. 3-18.

Giddens, A., Griffiths, Simon, Nilsson, Björn, & Carle, Jan. (2007). *Sociologi*. Lund: Studentlitteratur AB

Gowan, T. (2011). What's Social Capital Got to Do with It? The Ambiguous (and Overstated) Relationship between Social Capital and Ghetto Underemployment. *Critical Sociology*, 37(1), 47-66.

Hagan, J., Merkens, H., & Boehnke, K.. (1995). Delinquency and Disdain: Social Capital and the Control of Right-Wing Extremism Among East and West Berlin Youth. *American Journal of Sociology*, 100(4), 1028–1052. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/2782159>

Holland, J. (2009). *Young people and social capital: uses and abuses?* *Young*, 17, 331-350

Hosseini-Kaladjahi, H. (2002). Lokal integration - Hinder och möjligheter i integrationsarbetet i ett lokalsamhälle. I I. Ramberg och O. Pripp (red), *Fittja, Världen och vardagen* (s.53-82). Tumba: Elanders Gotab

Hosseini-Kaladjahi, H (2004). Användning av forskningsresultat i Botkyrka kommun, Botkyrka kommun, Fittja: *Mångkulturellt centrum*. 28 sid.

Hübinette, T (2015). Ny rapport om några av landets mest marginaliserade och minoritetsdominerade stadsdelar. Hämtad 2015-10-28, från <https://tobiashubINETTE.wordpress.com/2015/10/14/stadsdelar-marginaliserade-minoriteter-segregation/>

Hylltén-Cavallius & Hübinette (2014). Europe's white working class communities, Stockholm, Open Society Foundation, United States. ISBN: 978194098314 Sid. 112

Leonard, M. (2008). Social and subcultural capital among teenagers in Northern Ireland. *Youth & Society*.

Laive-Ajayi M. & Krumer-Nevo M. (2012). *In a different mindset: Critical youth work with marginalized youth*, Spitzer Department of Social Work, The Israeli Center for Qualitative Research of People and Societies, Ben Gurion University of the Negev, Israel

Laursen L. & Espvall, M. (2014). Social capital in Gellerup. *Journal Of Social Inclusion*,5(1), 19-42.

Lundborg, P. (2005). Social capital and substance use among Swedish adolescents—an explorative study. *Social Science & Medicine*, 61(6), 1151-1158

Macdonald, R., Shildrick, T., Webster, C., & Simpson, D. (2005). Growing Up in Poor Neighbourhoods: The Significance of Class and Place in the Extended Transitions of 'Socially Excluded' Young Adults. *Sociology*, 39(5), 873-891

Marshall, Beth Dail, Astone, Nan, Blum, Robert W., Jejeebhoy, Shireen, Delany-Moretlwe, Sinead, Brahmhatt, Heena, . . . Wang, Ziliang. (2014). Social Capital and Vulnerable Urban Youth in Five Global Cities. *Journal of Adolescent Health*, 55(6), S21-S30.

Middleton, Alan, Murie, Alan, & Groves, Rick. (2005). Social capital and neighbourhoods that work. *Urban Studies*, 42(10), 1711

- Mignone, J., & O'Neil, J.. (2005). Social Capital and Youth Suicide Risk Factors in First Nations Communities. *Canadian Journal of Public Health / Revue Canadienne De Sante'e Publique*, 96, S51–S54. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/41994450>
- Morgan A. & Haglund B. (2012), Att forska om socialt kapital och hälsa hos unga människor. *Socialmedicinsk tidskrift* 4-5/2012
- Mångkulturellt centrum (2015). Forskning. Hämtad 2015-10-21 <http://mkcentrum.se/pagaende-forskning/>
- Putnam, R (2000). *Den ensamma bowlaren. Den amerikanska medborgarandans upplösning och förnyelse*. Stockholm. SNS Förlag
- Portes, A. (1998). Social Capital: Its Origins and Applications in Modern Sociology. *Annual Review of Sociology*, 24(1 1), 1-24
- Rosales R.L. (2014). Om rykten i Botkyrka - en förstudie om vanliga rykten som motverkar ett interkulturellt Botkyrka, *Mångkulturellt Centrum*, ISBN 978-91-86429-32-4
- Schuller, T. (2007). Social capital and young people. In H. Helve, & J. Bynner (ed.), *Youth and social capital* (s.187-195). London: *The tufnell press*
- Sernhede, O. (2011). School, youth culture and territorial stigmatization in swedish metropolitan districts. *Young*, 19(2), 159-180.
doi:<http://dx.doi.org/10.1177/110330881001900203>
- Sernhede, O & Lindbäck, J. (2010). *Det "integrerade" gymnasiet och den segregerade staden, Elevers berättelse om det urbana rummet och platsens betydelse*. Utbildning och demokrati, Vol 19, nr 1, 115-140 sid.
- Vetenskapsrådet. (2002). *Forskningsetiska Principer Inom Humanistisk-samhällsvetenskaplig Forskning*.
- SOU (2005:41). *Bortom vi och dom; Teoretiska reflektioner om makt, integration och strukturell diskriminering*. Stockholm. Edita Norstedts Tryckeri AB
- SOU (2006:73). *Den segregerade integrationen, Om social sammanhållning och dess hinder, Rapport av makt, integration och strukturell diskriminering*. Stockholm. Edita Norstedts Tryckeri AB
- Socialstyrelsen (2010). Social rapport, Västerås, Edita Västra Aros, ISBN: 978-91-86585-00-6
- Statistiska centralbyrån. (2015). SCB:s medborgarundersökning. Hämtad 2015-11-24, från http://www.scb.se/Grupp/Applikationer/Medborgarundersokningar/_dokument/V2015/Rapport/Rapport-Botkyrka-2015.pdf
- Tovatt, C. (2013). *Erkännandets Janusansikte: Det Sociala Kapitalets Betydelse I Arbetslivskarriärer*. Linköping: Santéus förlag

Verhaeghe P. Van der Bracht K. & Van de Putte B. (2014). *Inequalities in social capital and their longitudinal effects on the labour market entry*, Department of Sociology, Ghent University, Belgium

Vetenskapsrådet. (2002). *Forskningsetiska Principer Inom Humanistisk-samhällsvetenskaplig Forskning*.

Widmer, E. (2006). Who Are My Family Members? Bridging and Binding Social Capital in Family Configurations. *Journal of Social and Personal Relationships*, 23(6), 979-998

Zhou, M., & Bankston, C. L.. (1994). Social Capital and the Adaptation of the Second Generation: The Case of Vietnamese Youth in New Orleans. *International Migration Review*, 28(4), 821–845. <http://doi.org/10.2307/2547159>

10.0 Bilagor

Norra & Södra BotkyrNorra & Södra Botkyrka - Sammanbindande och överbyggande socialt kapital i & Utanför Botkyrka (N=69) Svaren i procent samt medelvärde och standardavvikelse

Sammanbindande Innanför Botkyrka	Geografiskt område	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer i stort sett	Instämmer helt	Vet inte	Medelvärde & SD
Om jag har problem, finns det personer i Botkyrka som kan hjälpa mig att lösa dem.	Norra	3,4%	27,6%	27,6%	27,6%	13,8%	2,9(0,90)
	Södra	0%	15%	30%	42,5%	12,5%	3,3(0,75)
Om jag ska ta viktiga beslut finns det personer i Botkyrka som jag kan vända mig till för råd och vägledning.	norra	3,4%	27,6%	37,9%	17,2%	13,8%	2,8(0,81)
	södra	2,5%	12,5%	37,5%	37,5%	10%	3,2(0,79)
Det finns inga personer i Botkyrka jag kan prata med om mina personliga problem (Omvänd)	norra	51,7%	17,2%	13,8%	6,9%	10,3%	2,7(1,18)
	södra	51,3%	20,5%	7,7%	15,4%	5,1%	2,8(1,10)
Om jag känner mig ensam finns det personer i Botkyrka som jag kan tala med	norra	3,4%	10,3%	58,6%	20,7%	6,9%	3,0(0,70)
	södra	2,5%	2,5%	35%	55%	5%	3,5(0,68)
Om jag har akuta behov av att låna 500 kr finns det personer i Botkyrka som kan låna mig dessa pengar.	norra	17,2%	13,8%	17,2%	37,9%	13,8%	2,8(1,20)
	södra	5%	20%	12,5%	60%	2,5%	3,3(0,97)
Det finns personer i Botkyrka som skulle äventyra sitt rykte för att hjälpa mig.	norra	6,9%	20,7%	27,6%	20,7%	24,1%	2,8(0,95)
	södra	12,5%	12,5%	27,5%	25%	22,5%	2,8(1,06)
Personer som jag umgås med i Botkyrka är bra referenser när jag skall söka arbete.	norra	3,6%	10,7%	46,4%	35,7%	3,6%	3,1(0,78)
	södra	7,5%	17,5%	45%	22,5%	7,5%	2,8(0,87)
Det finns personer i Botkyrka som skulle dela sina sista pengar med mig.	norra	3,6%	17,9%	17,9%	42,9%	17,9%	3,2(0,95)
	södra	10,5%	2,6%	31,6%	44,7%	10,5%	3,2(0,98)
Jag känner inte någon som bor i Botkyrka tillräckligt bra för att få dem att göra något som är viktigt. (Omvänd)	norra	66,7%	14,8%	14,8%	0%	3,7%	3,2(0,97)
	södra	55%	17,5%	7,5%	7,5%	12,5%	2,6(1,28)
Det finns personer i Botkyrka som skulle hjälpa mig i kampen mot en orättvis behandling	norra	3,7%	7,4%	40,7%	33,3%	14,8%	3,2(0,79)
	södra	5%	17,5%	27,5%	50%	0%	3,2(0,92)

Sammanbindande utanför Botkyrka	Geografiskt område	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer i stort sett	Instämmer helt	Vet inte	Medelvärde & SD
Om jag har problem, finns det personer utanför Botkyrka som kan hjälpa mig att lösa dem.	Norra	10,3%	13,8%	31%	34,1%	20,7%	2,8(1,01)
	Södra	0%	10%	37,5%	35%	17,5%	3,3(0,68)
Om jag ska ta viktiga beslut finns det personer utanför Botkyrka som jag kan vända mig till för råd och vägledning.	norra	6,9%	24,1%	27,6%	17,2%	24,1%	2,7(0,93)
	södra	2,5%	20%	27,5%	37,5%	12,5%	3,1(0,87)
Det finns inga personer utanför Botkyrka jag kan prata med om mina personliga problem. (Omvänd)	norra	41,4%	17,2%	13,8%	13,8%	13,8%	2,5(1,17)
	södra	50%	22,5%	10%	12,5%	5%	3,0(1,07)
Om jag känner mig ensam finns det personer utanför Botkyrka som jag kan tala med	norra	3,6%	7,1%	46,4%	25%	17,9%	3,1(0,75)
	södra	5%	12,5%	35%	42,5%	5%	3,2(0,87)
Om jag har akuta behov av att låna 500 kr finns det personer utanför Botkyrka som kan låna mig dessa pengar.	norra	3,4%	31%	13,8%	31%	20,7%	2,9(0,99)
	södra	10%	25%	12,5%	35%	17,5%	2,8(1,11)
Det finns personer utanför Botkyrka som skulle äventyra sitt rykte för att hjälpa mig.	norra	10,7%	10,7%	32,1%	17,9%	28,6%	2,8(1,00)
	södra	15%	20%	22,5%	20%	22,5%	2,6(1,08)
Personer som jag umgås med utanför Botkyrka är bra referenser när jag skall söka arbete	norra	3,7%	14,8%	22,2%	37%	22,2%	3,1(0,92)
	södra	15%	17,5%	35%	17,5%	15%	2,6(1,01)
Det finns personer utanför Botkyrka som skulle dela sina sista pengar med mig.	norra	8%	16%	24%	28%	24%	2,9(1,02)
	södra	2,5%	22,5%	20%	30%	15%	2,7(1,09)
Jag känner inte någon som bor utanför Botkyrka tillräckligt bra för att få dem att göra något som är viktigt. (Omvänd)	norra	69,2%	7,7%	0%	15,4%	7,7%	2,2(1,16)
	södra	57,5%	17,5%	7,5%	0%	17,5%	2,5(1,41)
Det finns personer utanför Botkyrka som skulle hjälpa mig i kampen mot en orättvis behandling	norra	3,7%	14,8%	29,6%	33,3%	8,5%	3,1(0,88)
	södra	5,1%	10,3%	30,8%	43,6%	10,3%	3,2(0,88)
Överbryggande Innanför Botkyrka	Geografiskt område	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer i stort sett	Instämmer helt	Vet inte	Medelvärde & SD

Personer jag umgås med i Botkyrka gör mig intresserad av vad som händer utanför Botkyrka.	Norra	11,1%	25,9%	29,6%	29,6%	3,7%	2,8(1,02)
	Södra	7,5%	15%	37,5%	27,5%	12,5%	2,9(0,92)
Personer jag umgås med i Botkyrka får mig att vilja testa nya saker	norra	22,2%	14,8%	22,2%	33,3%	7,4%	2,7(1,20)
	södra	7,5%	27%	25%	32,5%	7,5%	2,8(0,99)
När jag umgås med personer som bor i Botkyrka blir jag intresserad av vad folk som är annorlunda än mig tänker.	norra	7,4%	11,1%	33,3%	29,6%	18,5%	3,0(0,95)
	södra	10%	20%	25%	30%	15%	2,8(1,03)
Personer jag pratar med i Botkyrka gör mig nyfiken om andra platser i världen.	norra	0%	11,1%	33,3%	44,4%	11,1%	3,3(0,71)
	södra	17,9%	17,7%	41%	30,8%	2,6%	2,8(1,07)
När jag är tillsammans med andra som bor i Botkyrka känner jag mig som en del av en större gemenskap.	norra	3,7%	18,5%	33,3%	37%	7,4%	3,1(0,88)
	södra	10%	17,5%	37,5%	35%	0%	2,9(0,97)
När jag umgås med människor som bor i Botkyrka känner jag mig som en del av Stockholm.	norra	18,5%	14,8%	37%	18,5%	11,1%	2,6(1,05)
	södra	7,5%	32,5%	27,5%	25%	7,5%	2,7(0,95)
Personer jag umgås med i Botkyrka påminner mig om att alla människor i världen är del av en större gemenskap	norra	3,8%	23,1%	26,9%	42,3%	3,8%	3,1(0,92)
	södra	7,5%	17,5%	30%	30%	15%	2,9(0,96)
Jag deltar gärna i allmänna aktiviteter med människor som bor i Botkyrka. (ex: Fritidsgård, religiöst sammanhang, konsert, idrott, verksamheter alla är välkomna på).	norra	11,1%	22,2%	33,3%	18,5%	14,8%	2,7(0,97)
	södra	20%	27,5%	25%	27,5%	0%	2,6(1,10)
När jag umgås med personer som bor i Botkyrka får jag ofta kontakt med nya människor.	norra	11,1%	14,8%	37%	37%	0%	3,0(1,00)
	södra	5%	22,5%	32,5%	37,5%	2,5%	3,0(0,91)
Jag kommer ofta i kontakt med nya människor i Botkyrka.	norra	12%	32%	36%	20%	0%	2,6(0,95)
	södra	5%	42,5%	30%	20%	2,5%	2,6(0,86)
Överbryggande utanför Botkyrka	Geografiskt område	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer i stort sett	Instämmer helt	Vet inte	Medelvärde och SD
Personer jag umgås med utanför Botkyrka gör mig intresserad av vad som händer utanför Botkyrka.	Norra	11,1%	25,9%	22,2%	22,2%	18,5%	2,6(1,04)
	Södra	7,5%	15%	40%	27,5%	10%	2,9(1,91)

Personer jag umgås med utanför Botkyrka får mig att vilja testa nya saker.	norra	18,5%	18,5%	22,2%	33,3%	7,4%	2,7(1,16)
	södra	15%	15%	35%	30%	5%	2,8(1,05)
När jag umgås med personer som bor utanför Botkyrka blir jag intresserad av vad folk som är annorlunda än mig tänker.	norra	7,4%	14,8%	33,3%	18,5%	25,9%	2,8(0,93)
	södra	7,5%	22,5%	35%	25%	10%	2,8(0,93)
Personer jag pratar med utanför Botkyrka gör mig nyfiken om andra platser i världen.	norra	0%	18,5%	25,9%	37%	18,5%	3,2(0,81)
	södra	10%	10%	37,5%	37,5%	5%	3,0(0,96)
När jag är tillsammans med andra som bor utanför Botkyrka känner jag mig som en del av en större gemenskap.	norra	15,4%	19,2%	30,8%	26,9%	7,7%	2,7(1,07)
	södra	10,8%	18,9%	37,8%	27%	5,4%	2,8(0,97)
När jag umgås med människor som bor utanför Botkyrka känner jag mig som en del av Stockholm.	norra	11,1%	7,4%	44,4%	25,9%	11,1%	2,9(0,95)
	södra	7,5%	20%	27,5%	37,5%	7,5%	3,0(0,98)
Personer jag umgås med utanför Botkyrka påminner mig om att alla människor i världen är del av en större gemenskap	norra	3,8%	23,1%	30,8%	23,1%	19,2%	2,9(0,88)
	södra	7,5%	10%	40%	32,5%	10%	3,0(0,90)
Jag deltar gärna i allmänna aktiviteter med människor som bor utanför Botkyrka. (ex: Fritidsgård, religiöst sammanhang, konsert, idrott, verksamheter alla är välkomna på).	norra	14,8%	29,6%	22,2%	22,2%	11,1%	2,5(1,06)
	södra	17,5%	15%	32,5%	30%	5%	2,7(1,09)
När jag umgås med personer som bor utanför Botkyrka får jag ofta kontakt med nya människor.	norra	0%	18,5%	40,7%	33,3%	7,4%	3,1(0,74)
	södra	5%	17,5%	35%	37,5%	5%	3,1(0,89)
Jag kommer ofta i kontakt med nya människor utanför Botkyrka.	norra	7,4%	22,2%	40,7%	22,2%	7,4%	2,8(0,89)
	södra	6%	25,4%	35,8%	25,4%	7,5%	2,8(0,90)

Mötesplatser för vänskapskrets (N=69) Procent samt medelvärde och standardavvikelse

Var träffar du de flesta av dina vänner?	Geografiskt område	Aldrig	Sällan	Ibland	Ofta	Mycket ofta	Medelvärde & SD
Skolan	Norra	3,6%	0%	14,3%	32,1%	50%	3,5(0,85)
	Södra	2,5%	0%	7,5%	35%	55%	3,6(0,76)

Hemma hos någon	Norra	3,6%	21,4%	35,7%	32,1%	7,1%	3,0(0,87)
	Södra	10%	25%	27,5%	25%	12,5%	2,7(1,00)
Internet	Norra	10,7%	28,6%	14,3%	17,9%	28,6%	2,5(1,05)
	Södra	17,5%	25%	22,5%	22,5%	12,5%	2,5(1,09)
Religiös församling	Norra	42,9%	14,3%	17,9%	21,4%	3,6%	2,1(1,24)
	Södra	64,1%	17,9%	12,8%	2,6%	2,6%	1,5(0,83)
Fritidssysselsättning	Norra	25%	21,4%	21,4%	14,3%	17,9%	2,3(1,10)
	Södra	30%	2,5%	35%	7,5%	15%	2,2(1,04)
Innanför Botkyrka	Norra	0%	12,1%	37%	25%	28,6%	3,2(0,63)
	Södra	0%	7,5%	37,5%	32,5%	22,5%	3,3(0,65)
Utanför Botkyrka	Norra	7,1%	17,9%	28,6%	28,6%	17,9%	2,9(0,97)
	Södra	7,5%	22,5%	35%	17,5%	17,5%	2,7(0,90)
Hänger ute	Norra	0%	14,3%	32,1%	32,1%	21,4%	3,2(0,75)
	Södra	2,6%	30,8%	20,5%	33,3%	12,8%	2,9(0,93)
Annat	Norra	24%	16%	32%	16%	12%	2,4(1,10)
	Södra	6,3%	12,5%	31,3%	28,1%	21,9%	3,0(0,93)

Skillnader i Kön (N=69)

Var träffar du de flesta av dina vänner ?	Geografiskt område	Kön	Mycket ofta
Skolan	Norra	Män	38,5%
		Kvinnor	60,0%
	Södra	Män	47,4%
		Kvinnor	61,9